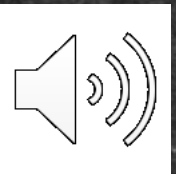

Umění doby Karla IV.
Architektura a sochařství

secula seculorum sunt. et primi. seniores. qui sunt conuersi in illis. et in sedibus suis.
et tunc sunt fulgura et voces et terremotus et magna uulgus.

Mistr karlštejnské Apokalypsy, po r.1357

Madonna Aracoeli, okolo 1360-1370,
Metropolitní kapitula, vystaveno v NG Praha

Mistr Třeboňského
oltáře, Madonna
Aracoeli, 1385-1390,
NG Praha

Madonna
Aracoeli,
okolo
1360,
Metropolit
ní
kapitula,
Praha

Kostel sv. Víta na Pražském hradě. Jednotlivé stavební fáze od rotundy, přes baziliku po katedrálu

**Porovnání umístění
a vzhledu předchůdců
katedrály**

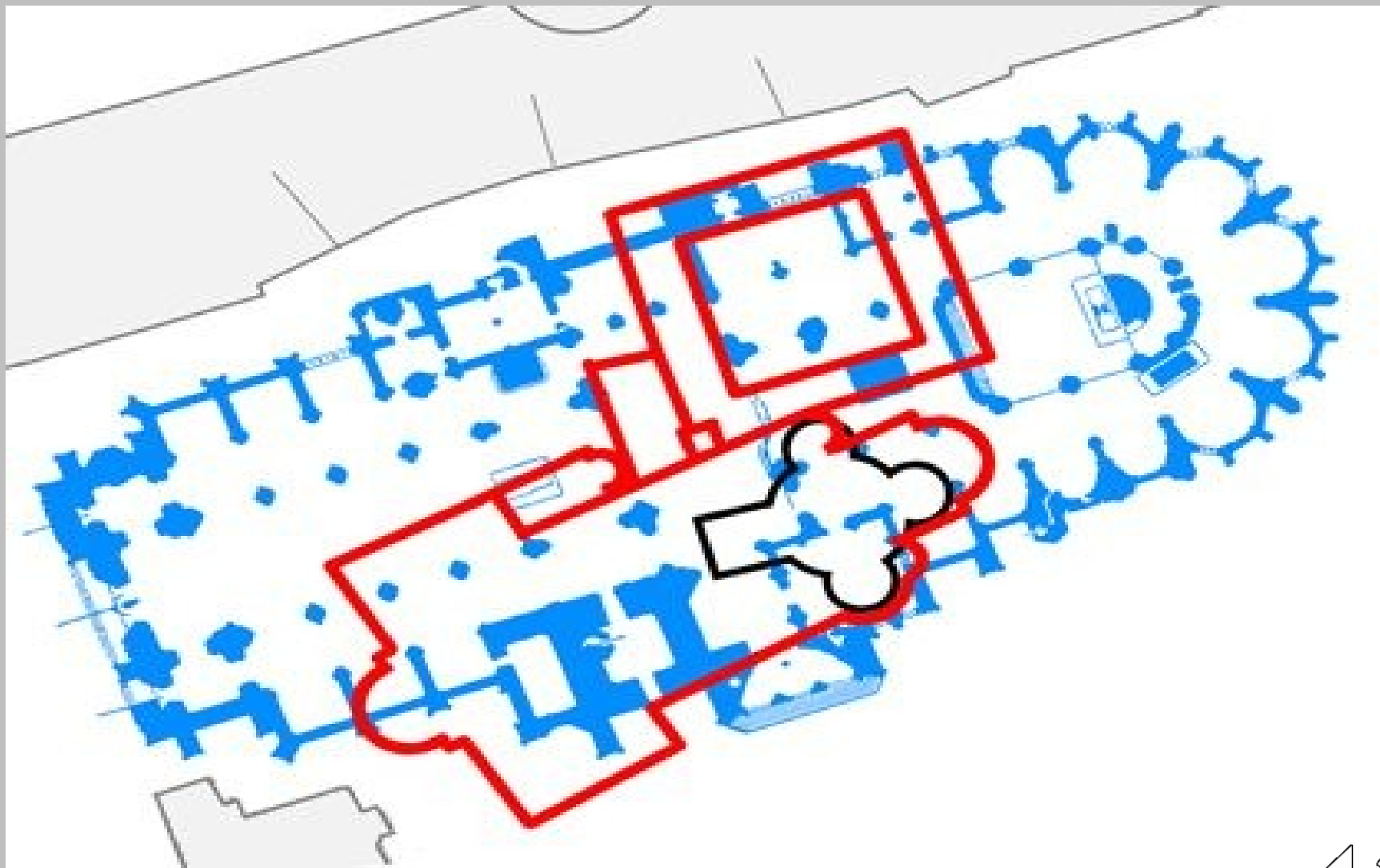
**Katedrála
(založena r. 1344)**

**Bazilika
(1060–1344)**

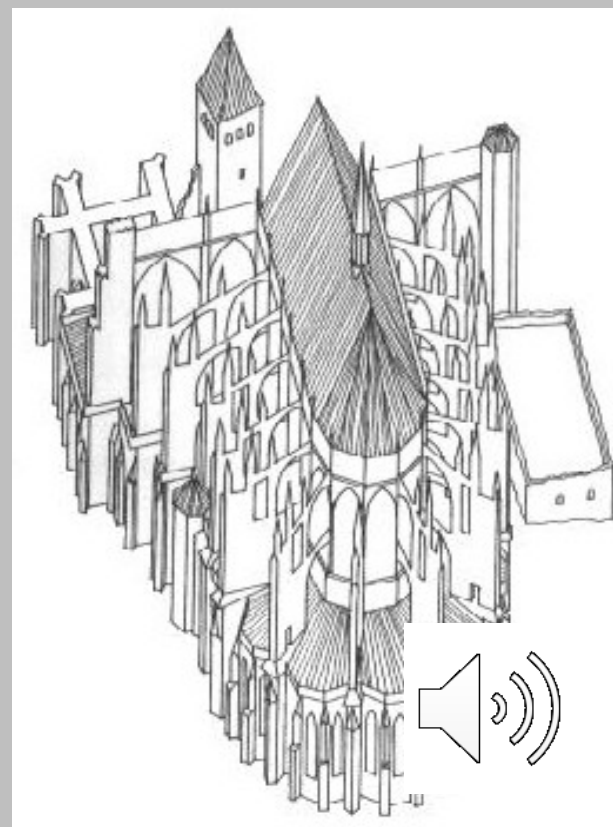
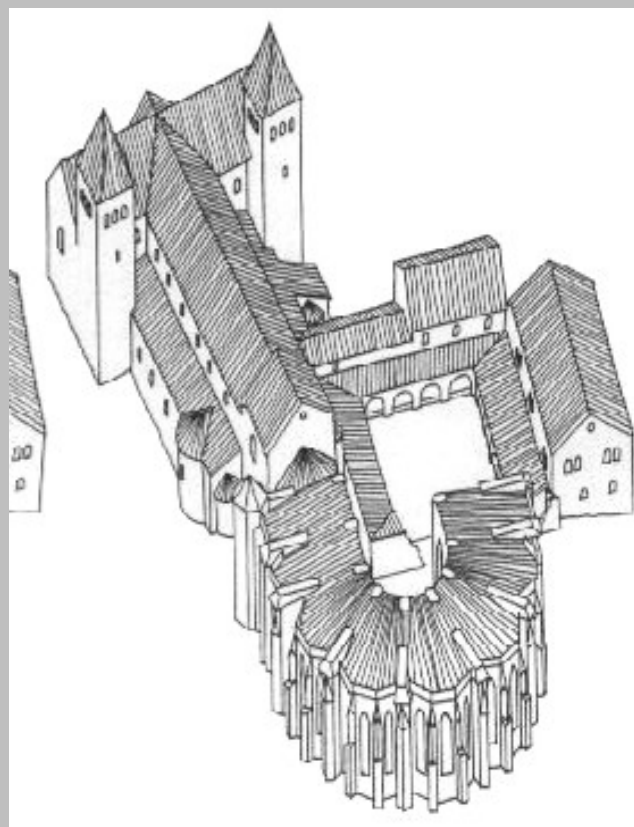
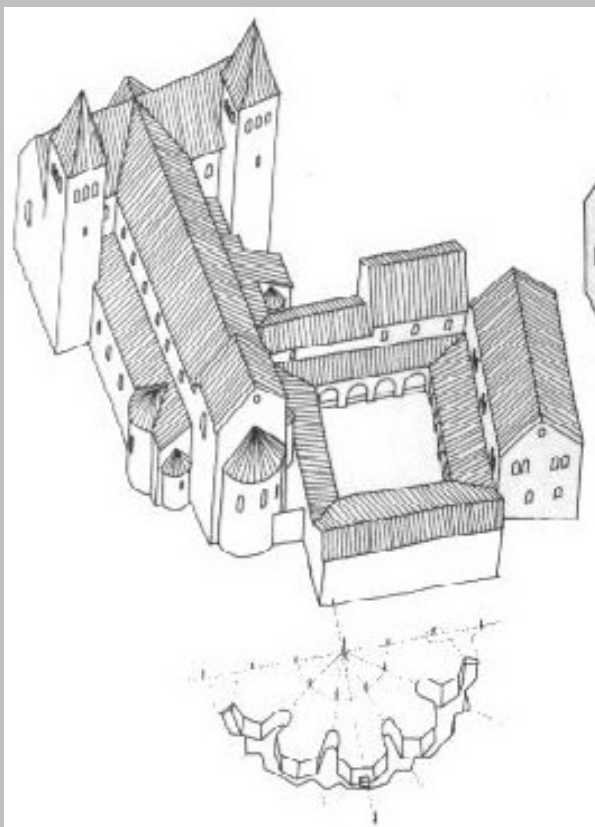
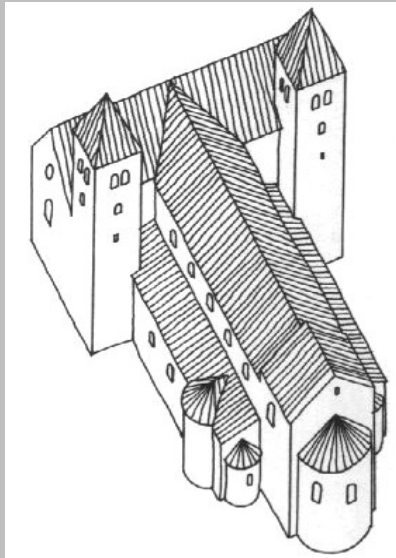
**Rotunda
(925–1060)**

PRAHA – od rotundy sv. Víta přes baziliku ke katedrále

PRAHA – Hrad, od románské baziliky ke gotické katedrále

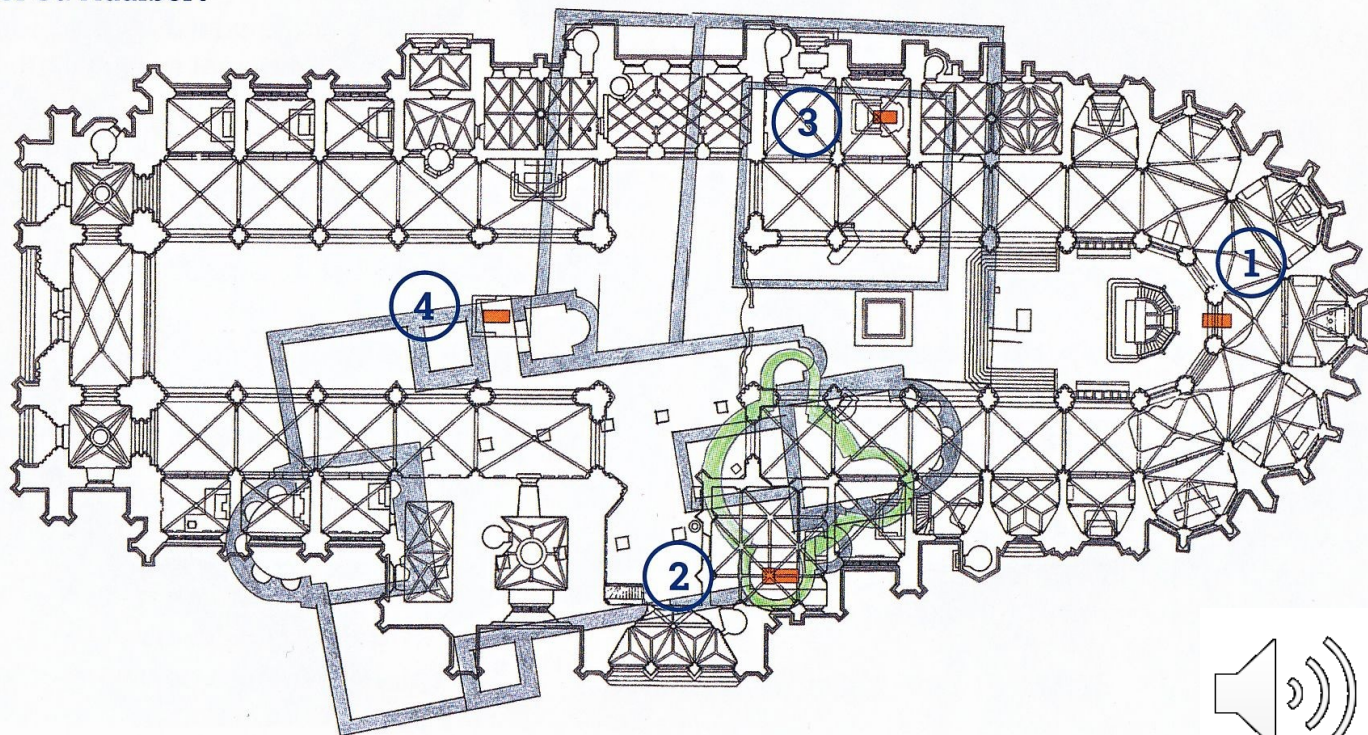
0 5 10 m

Katedrála sv. Víta,
půdorys s vyznačením předchozích staveb,
rotundy a baziliky

Cathedral of St. Vitus,
ground plan indicating previous buildings,
rotunda and basilica

1. Hrob sv. Víta / Tomb of St. Vitus
2. Hrob sv. Václava / Tomb of St. Wenceslas
3. Hrob sv. Zikmunda / Tomb of St. Sigismund
4. Hrob sv. Vojtěcha / Tomb of St. Adalbert

Relikviář sv. Víta

Relikviářový džbán z křišťálu

Onyxový kalich

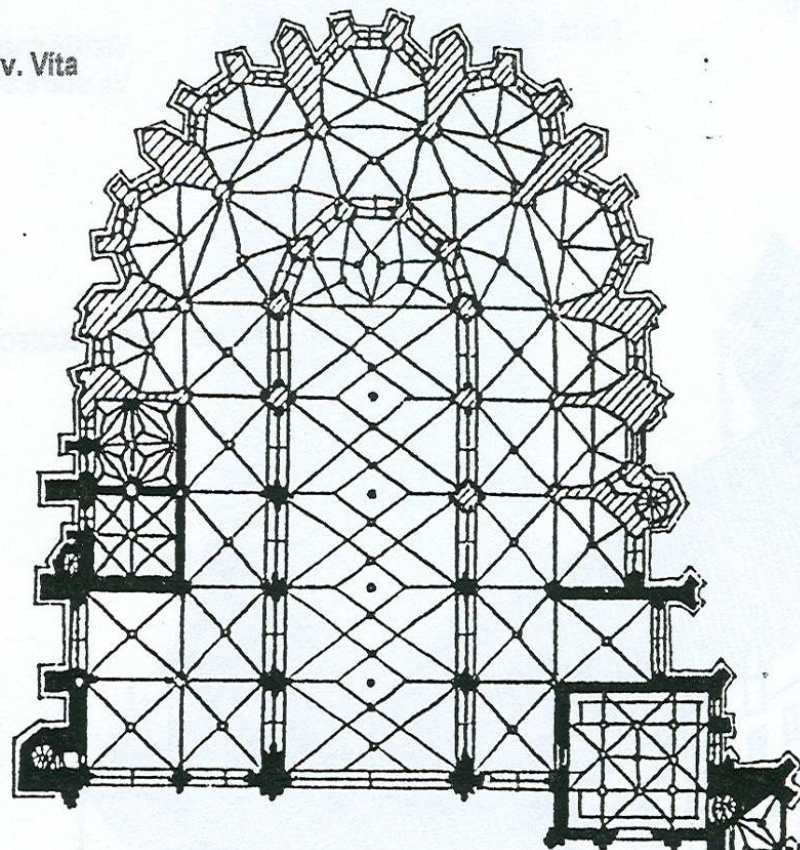

Kat. 42a Relikviářová schránka ve formě křišťálového džbánu

Katedrála sv. Víta

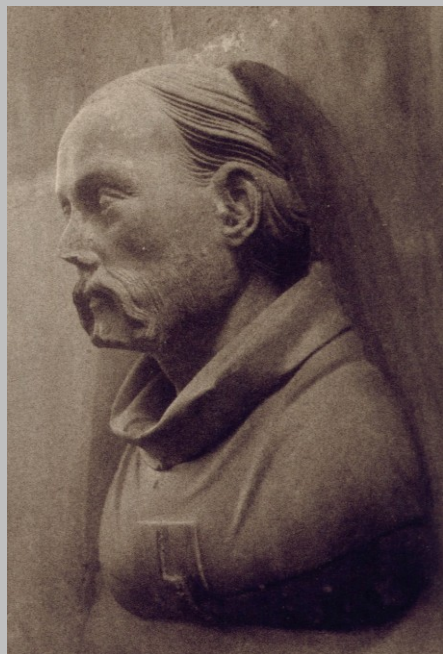
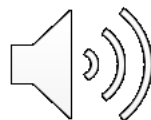
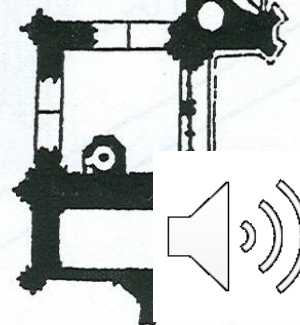
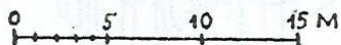
Petr Parléř
(1332-1399)

v Praze od r. 1356

Matyáš z Arrasu
(nar. ? -1352?)

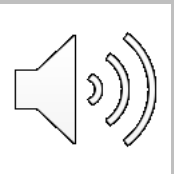
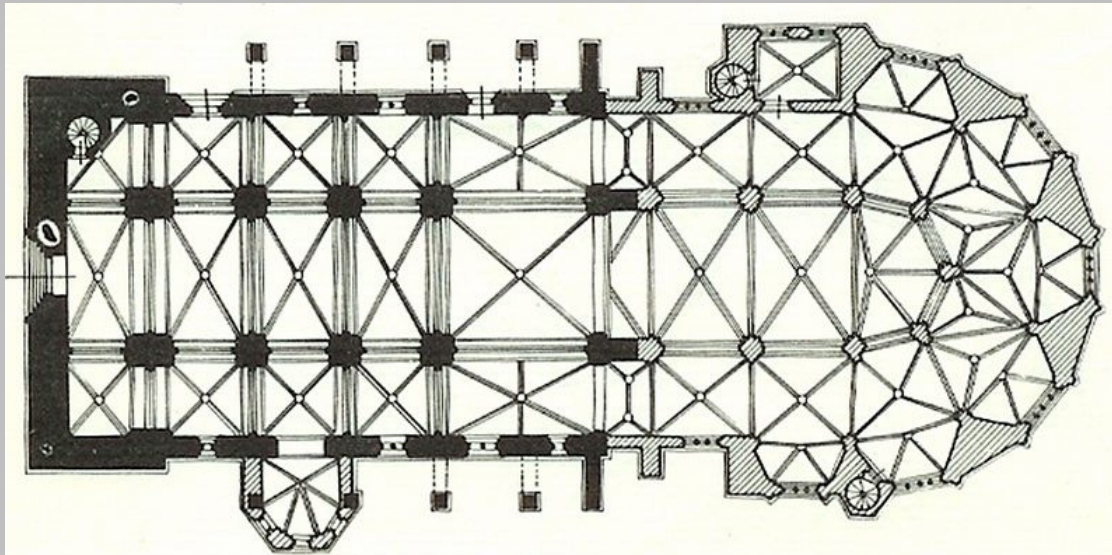
v Praze od r. 1344

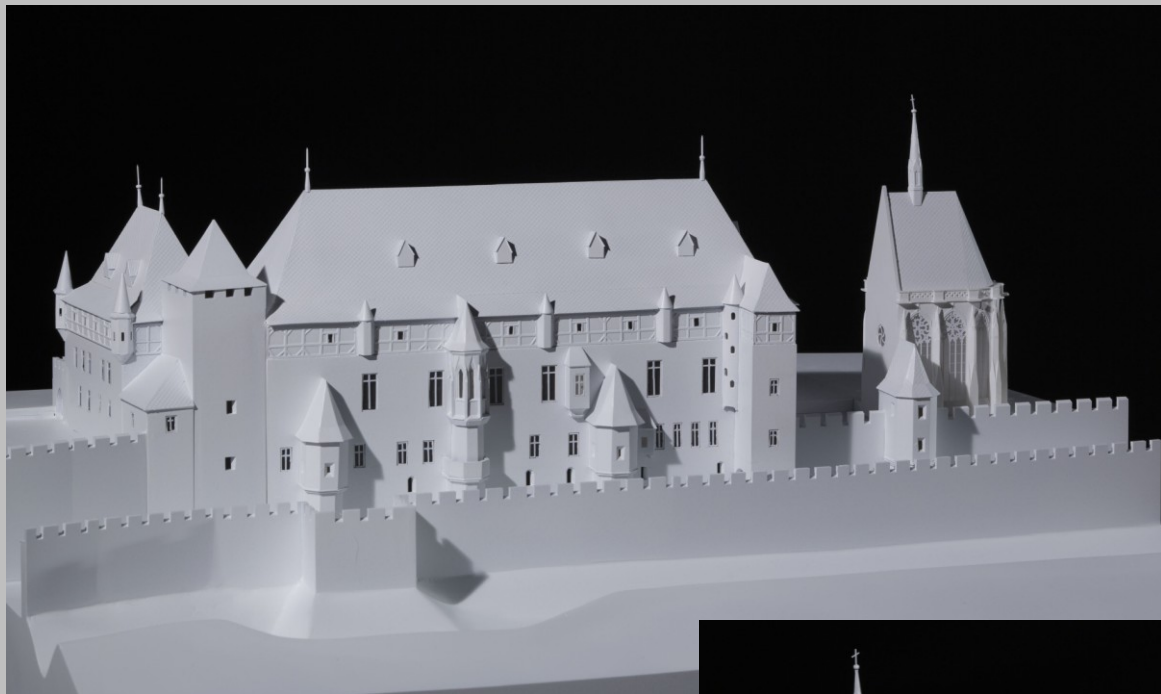

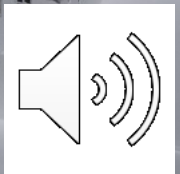
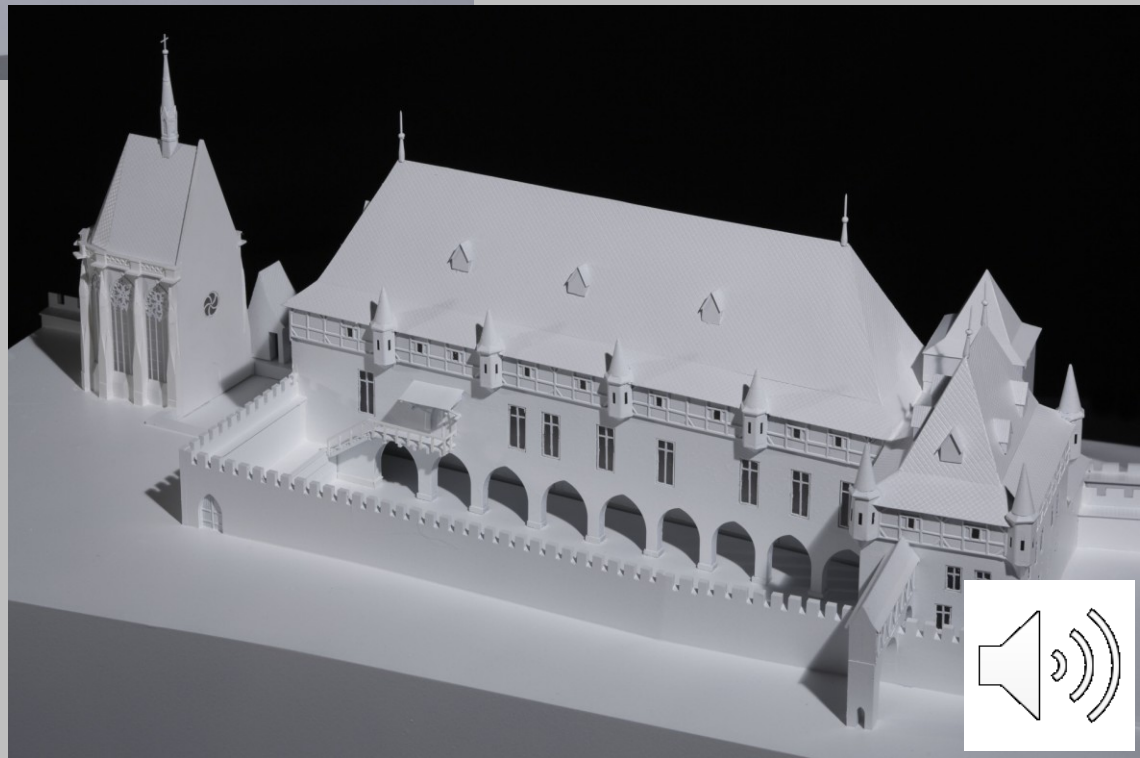
KOLÍN, kostel sv. Bartoloměje (loď z 3. čtvrtiny 13. stol., chór z 60. let 14. stol.)

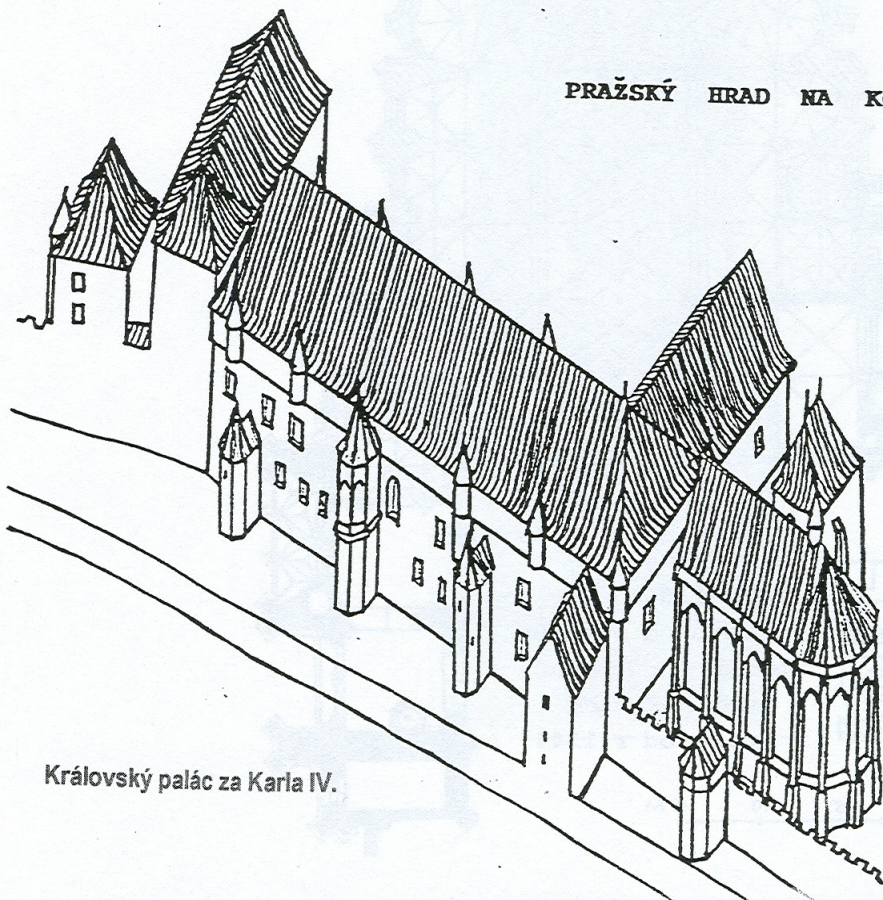

Královský palác, kaple Všech svatých

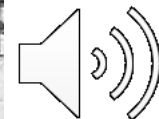
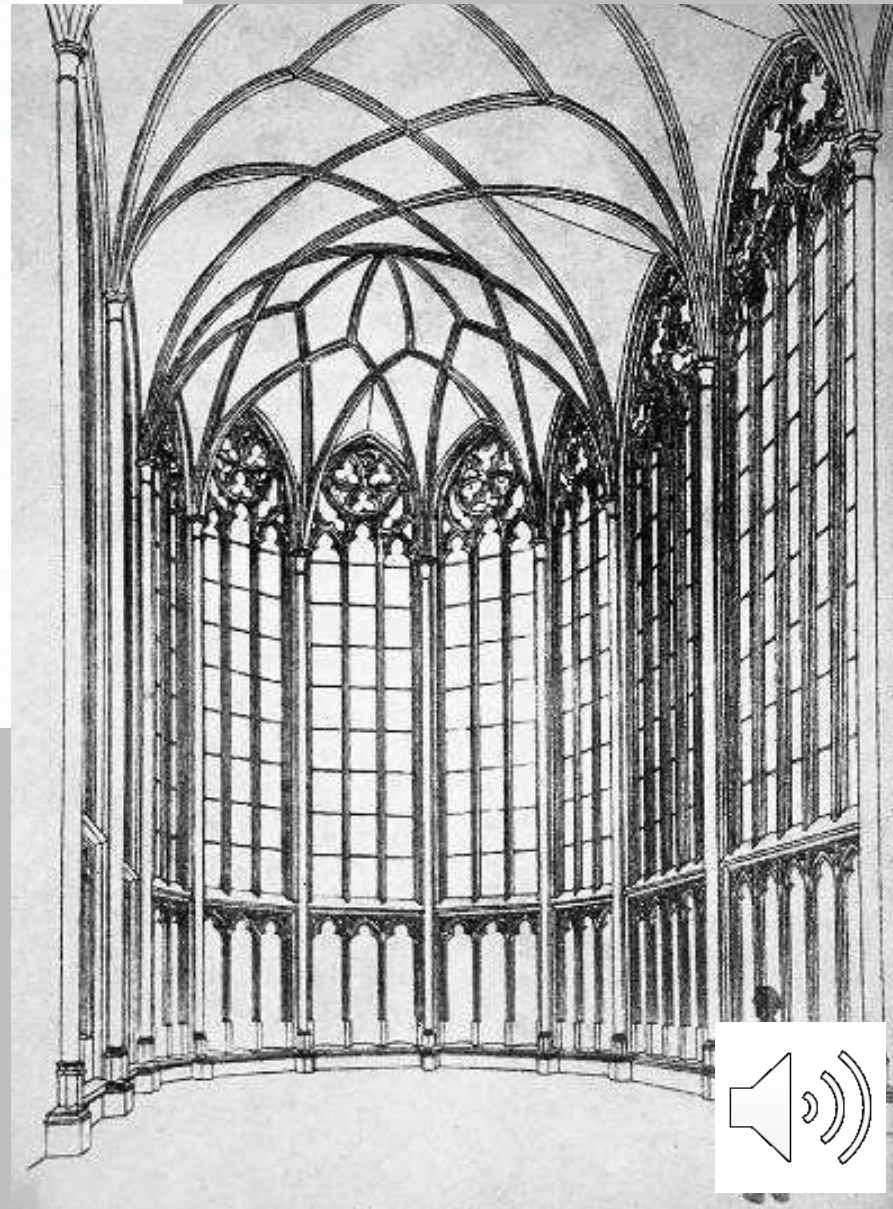

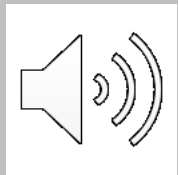
PRAŽSKÝ HRAD NA KONCI 14. STOLETÍ

Královský palác za Karla IV.

Vpravo kaple Věch svatých, pohled do nitra -
rekonstrukce. Před 1380

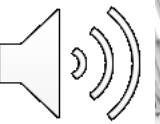
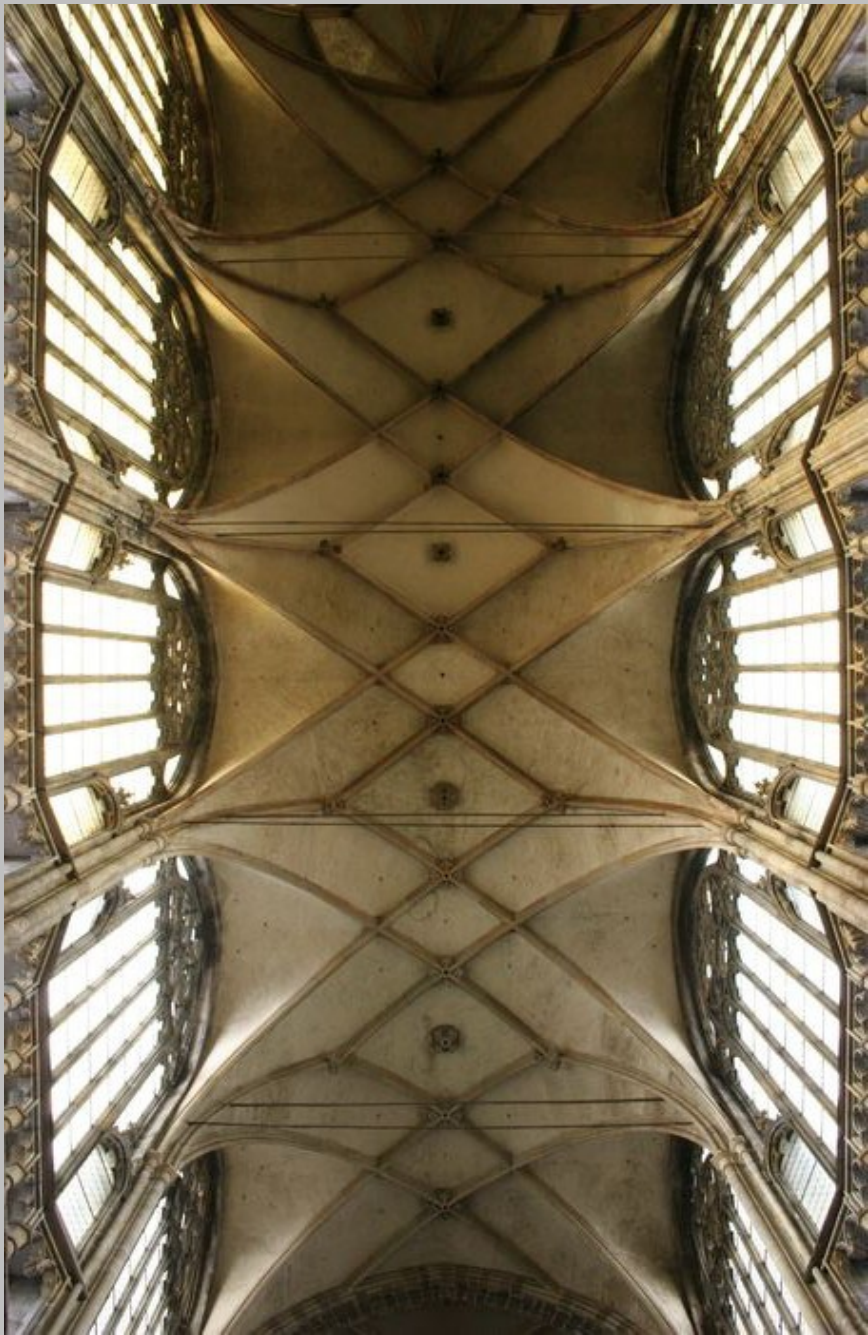

Kolín nad Labem

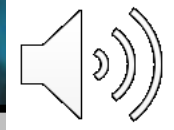
Rekonstrukce předpokládané podoby Pražského hradu v době panování Karla IV. podle Václava Menela

Palác a hradby

Katedrála

Kostel Všech svatých

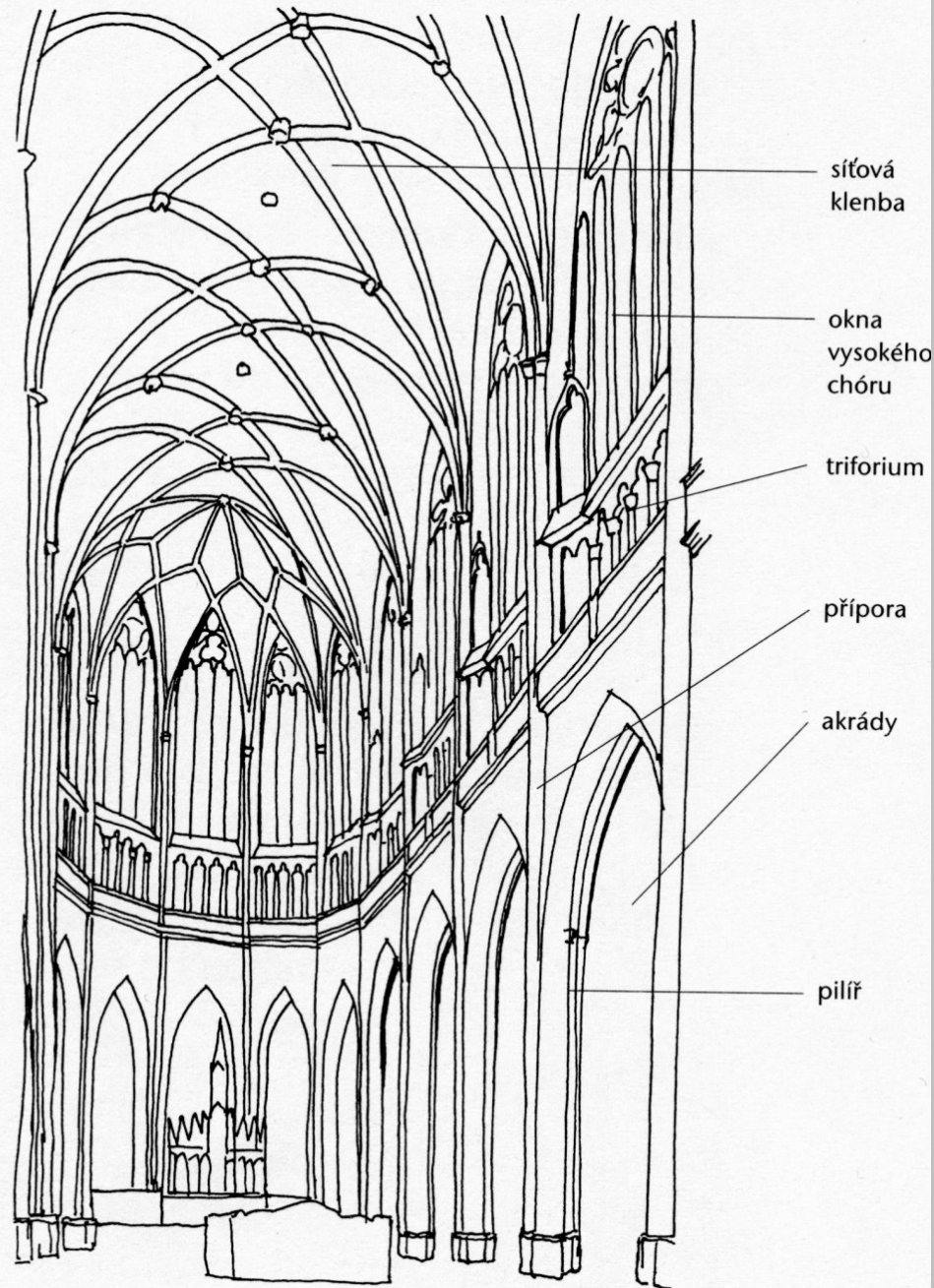

V interiéru:

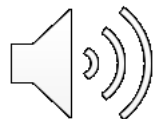
**Prohlídku
vnitřku katedrály
začněte v příčné lodi
před kamenným
zábradlím kněžiště.**

**Před vámi
je vysoký chór
se síťovou klenbou.**

Žebra klenby vyrůstají
z přípor, které sbíhají
dolů do pilířů.
Mezi příporami není
už žádná zeď, ale jen
velká okna s kružbami.

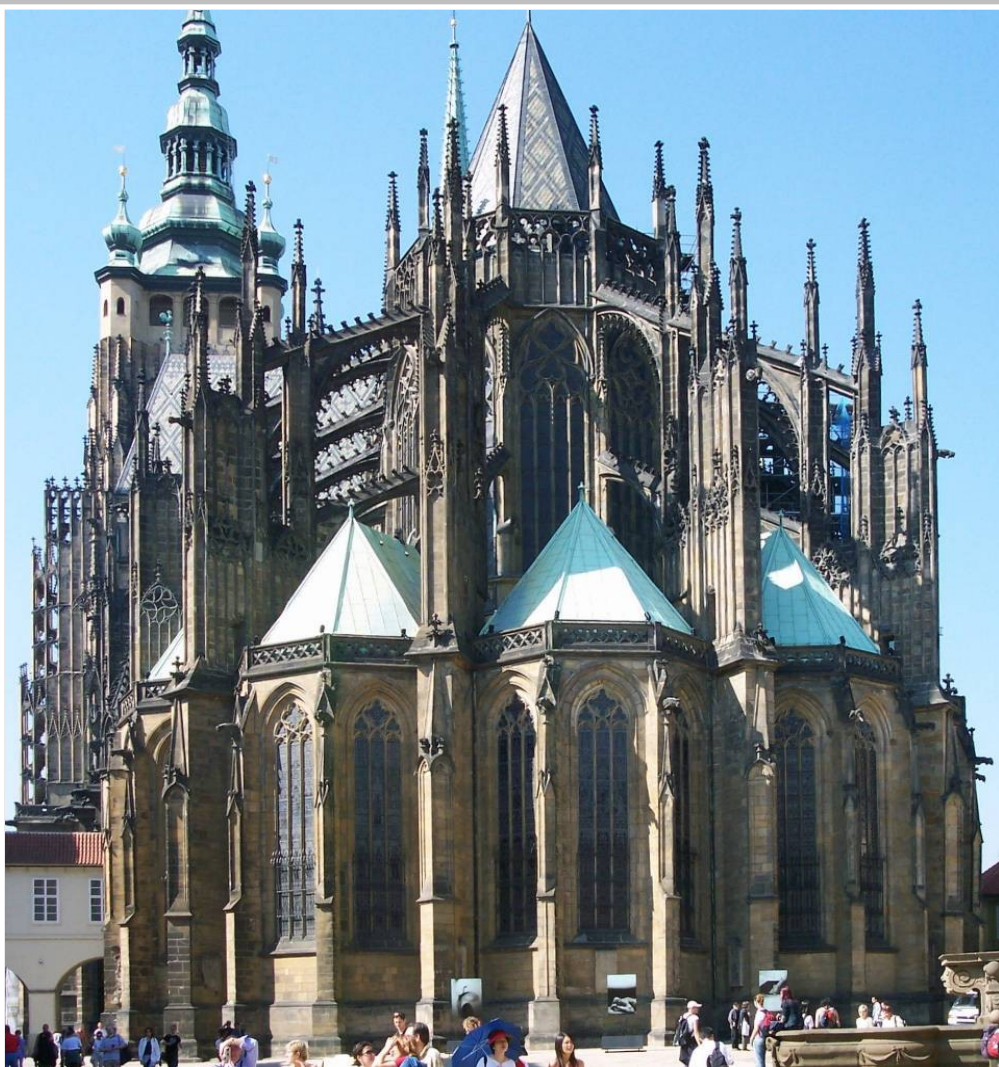
vysoký chór

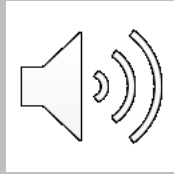

Dnešní katedrála

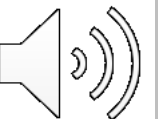
PRAHA – Hrad, katedrála sv. Víta, pohled na chór a věnc kaplí (současnost a 19. stol. před dostavbou)

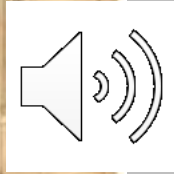
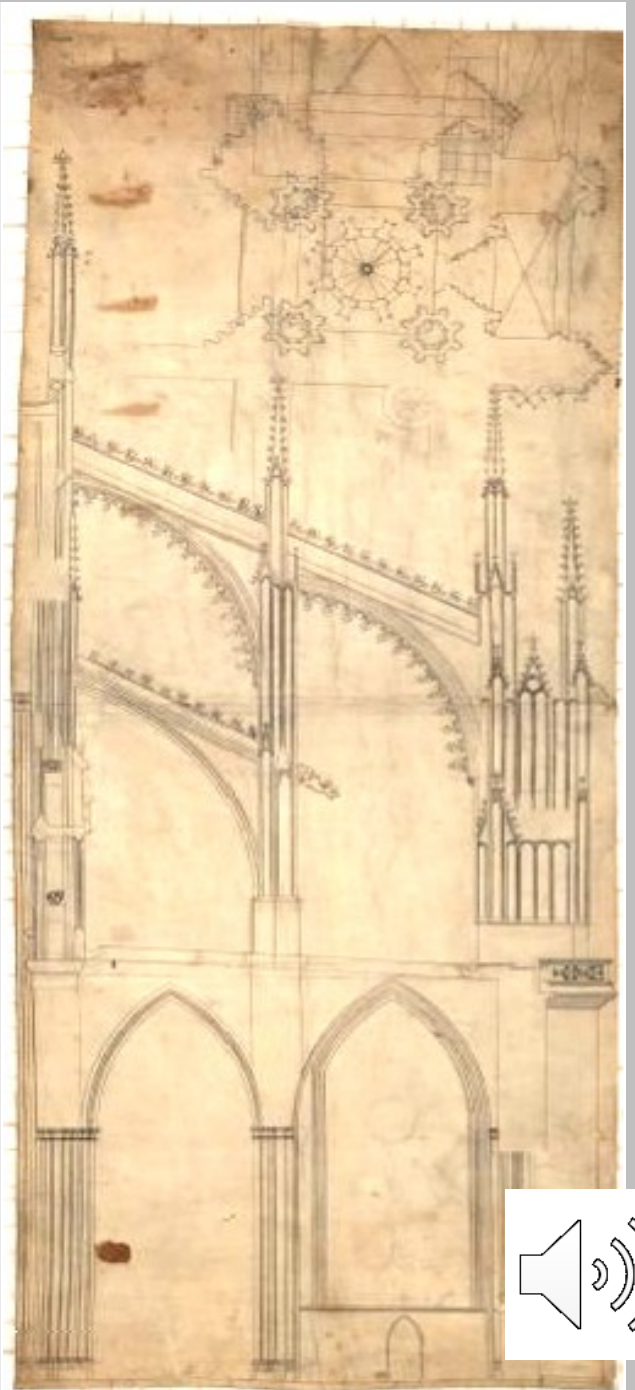

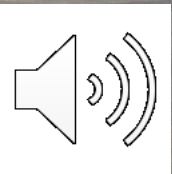
Jižní věž

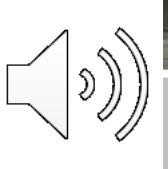

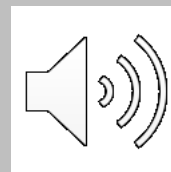
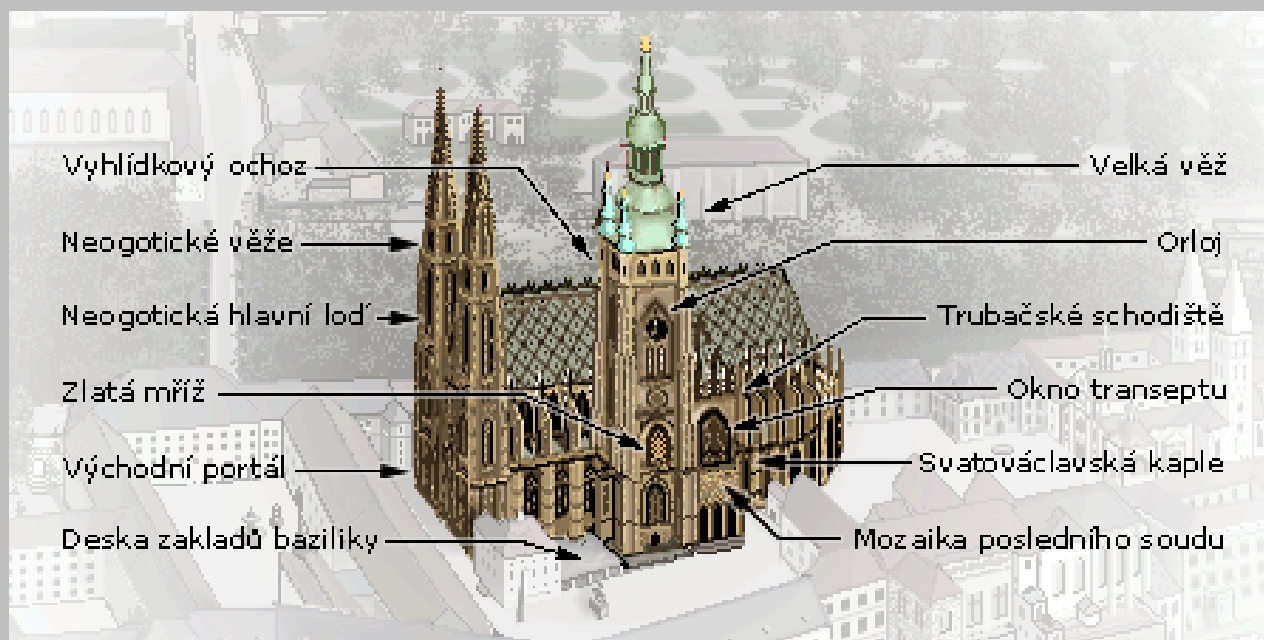

Vídeň,
Stephansdom

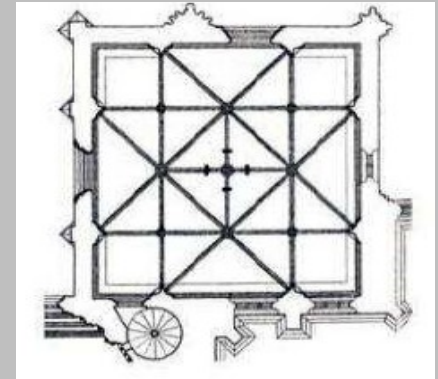

Kaple sv. Václava v katedrále

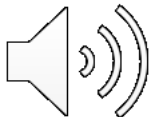

Praha. Katedrála sv. Víta. Kaple svatováclavská (dokončena r . 1366, vysvěcena 30. listopadu 1367, inkrustace drahými kameny r. 1372)

vyobrazení císaře Karla IV. a jeho manželky Alžběty Pomořanské na východní stěně (ca. 1372).

Vpravo půdorys kaple

Parléřovská huť, socha
sv. Václava, patrně 1373

Katedrála sv. Víta – kaple sv. Václava

Opuková socha sv. Václava z Parléřovy dílny

Jedno ze svých nejvýznamnějších děl vytvářel Petr Parléř podle představ Karla IV. Kaple byla postavena nad místem, kde kdysi stávala jedna z apsid rotundy sv. Víta, v níž byl pohřben kníže Václav. Místo posledního odpočinku tohoto světce tak zůstalo nezměněno. Velikost kaple vysvěcené roku 1367, její výzdoba a duchovní náboj, představují vrcholné umění české gotiky. Prostor s čtvercovým půdorysem zaklenutý síťovou klenbou je ve spodní části obložen ametysty, jaspisy a chrysoprasy, spáry mezi nimi jsou plasticky zdobeny a pozlaceny. V obložení z drahých kamenů je umístěn pašijový cyklus z let 1372–1373, který vrcholí nad oltářem scénou Ukřižování. V horní části je zobrazeno 31 výjevů ze života sv. Václava z doby přelomu gotiky a renesance. Jsou korunovány vynikající opukovou plastikou sv. Václava z Parléřovy dílny datovanou rokem 1373. Nenápadné dveře v západní části jižní stěny vedou ke schodům ke Korunní komoře nad prostorem Zlaté brány, kde jsou uchovávány korunovační klenoty.

Sv. Václav propouští vězně

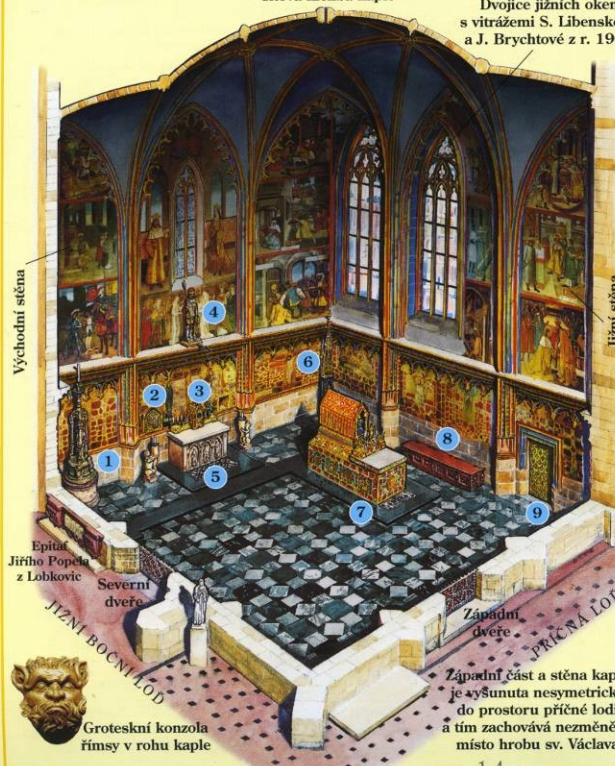
Sv. Václav hostí chudé

Zázrak při převozu těla sv. Václava z Boleslavi do Prahy

Dvojice jižních oken s vitrážemi S. Libenského a J. Brychtové z r. 1964

Parléřova odvážně řešená síťová klenba kaple

Východní stěna

Jižní stěna

Epitaf Jiřího Popela z Lobkovic

Severní dveře

Západní dveře

Groteskní konzola římsy v rohu kaple

Západní část a stěna kaple je vyšunuta nesymetricky do prostoru příčné lodi a tím zachovává nezměněné místo hrobu sv. Václava

Zavraždění sv. Václava ve Staré Boleslavi – detail nástěnné malby Mistra Litoměřického (před r. 1509)

Výzdoba stěn kaple polodrahokamy a malbami pašijového cyklu (pod římsou) a cyklus renesančních maleb legendy sv. Václava (nad římsou)

Zlacené železné pastoforium zhotovené ve Svatovítské huti v roce 1375

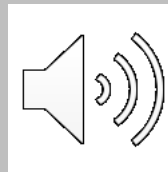
Jižní okna s abstraktní vitráží

Svato-václavská plamenná orlice s monogramem na západních dveřích

- 1 Figurální svícen se sochou sv. Václava - Hans Vischer, Norimberk, 1532
- 2 Výklenek svatostánku se zlacenou mříží z Parléřovy huti z r. 1375
- 3 Svato-václavský svatostánek inkrustovaný drahými kameny a emaily
- 4 Socha sv. Václava
- 5 Oltářní menza s reliéfy sv. Anny, biskupa a donátora
- 6 Gotické pastoforium
- 7 Oltářní tumba a hrob sv. Václava z let 1912–1913
- 8 Truhlá s reliéfy V. Suchardy z r. 1913
- 9 Dveře ke schodišti do Korunní komory

Kr

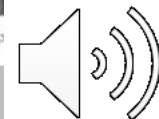

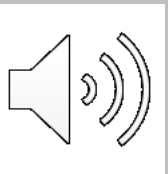

193. Prag, Veitsdom. Břetislav I.

194. Prag, Veitsdom. Sp

Triforium

1. Karel IV.

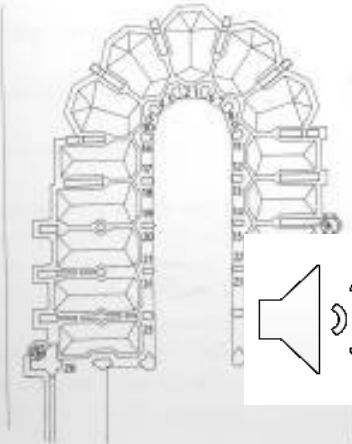
Alžběta Polnohanská 2

3. Anna Svatoborská

Anna Falcká 4

GOTICKÉ TRIFORIUM

21 byst v životní velikosti umístěných v otevřeném ochozu pod okny vysokého chóru, tzv. triforiu zpodobňuje Karla IV., deset nejbližších členů jeho rodiny, tři pražské arcibiskupy, pět ředitelů a dva vedoucí stavby, tj. osobnosti spjaté se stavbou gotické části katedrály. Jsou zhotoveny z pískovce, pouze dodatečně připojená bysta Václava z Radče, pátého ředitele stavby, je z opuky. Portrétní galerie vznikla v letech 1374–1385, bysty byly opatřeny polychromií a doplněny nápisy a znaky.

La
v

Jan Lucemburský (1296–1346)
král český, hrabě lucemburský

Eliška Přemyslovna
(1292–1330) česká královna,
matka Karla IV.

Karel IV. (1316–1378)
král český, císař římský

Anna Falcká
(1329–1353) česká královna,
druhá manželka Karla IV.

Alžběta Pomořanská
(1347–1393) česká královna
a římská císařovna,
čtvrtá manželka Karla IV.

Matyáš z Arrasu (†1352)
první stavitel katedrály

Petr Parlář (1333–1399)
druhý stavitel katedrály

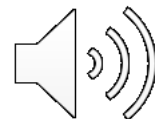
Arnošt z Pardubic (1297–1364)
první pražský arcibiskup

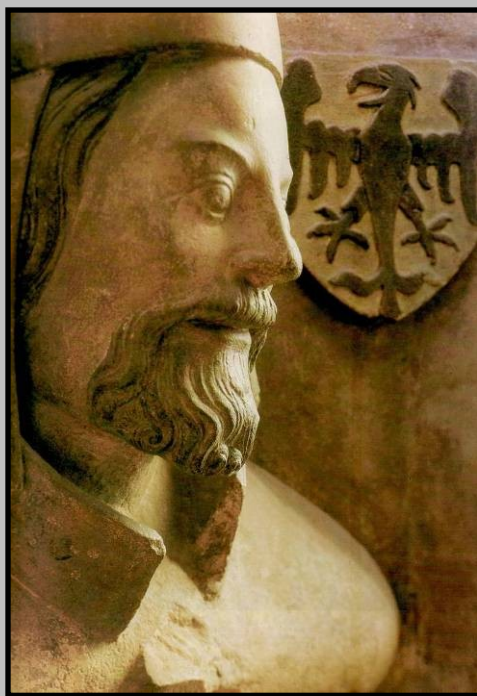

Jan Očko z Vlašimě (†1380)
druhý pražský arcibiskup

Mikuláš Holubec
druhý ředitel stavby

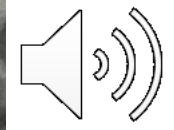
St. Peter

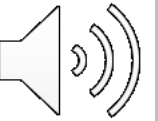
St. John

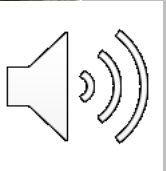

St. Paul

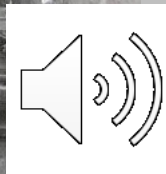
St. James

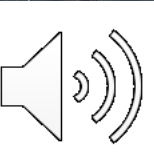

PRAHA, Staroměstská mostecká věž

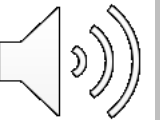

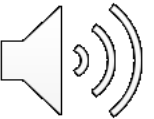
Jan Jindřich, mladší
bratr Karla IV.

Svatotomášská
1385 (?), Brno

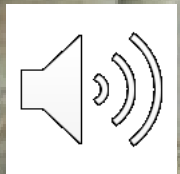

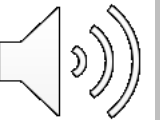
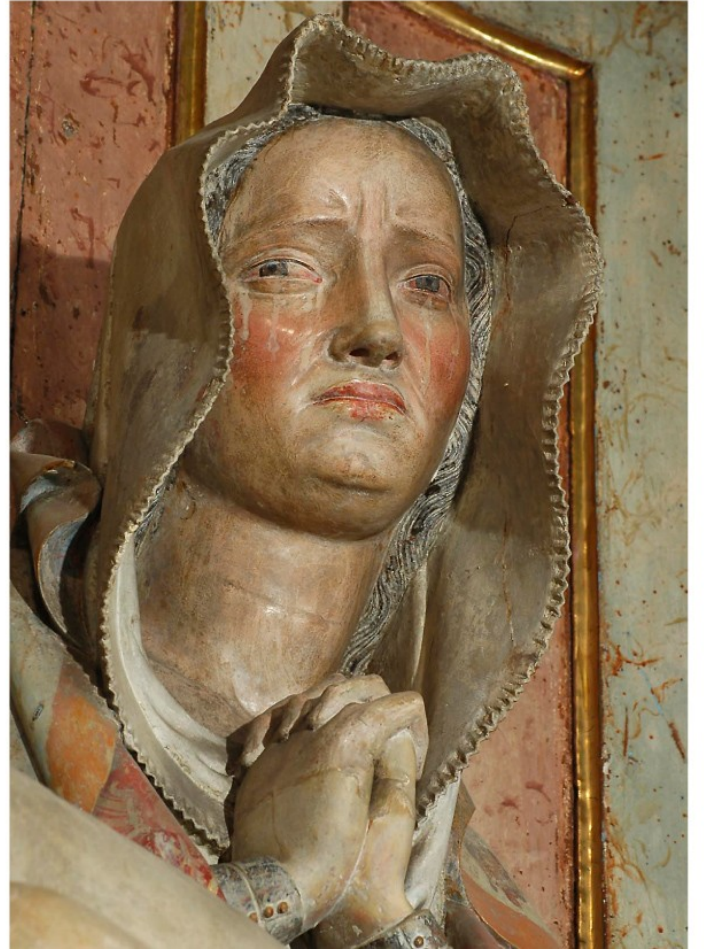

Svatotomášská
1385 (?), Brno

Parléřovská huť, busty Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny
na vnitřním triforiu katedrály sv. Víta, 80. léta 14. stol.

